

การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา

เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

นางสาวจันทร์เพ็ญ ศรีปัญญา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 159 คนซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ตามจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดแต่ละห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965 ตามวิธีของครอนบาค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และสถิติเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ การทดสอบที (t-test) และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

ผลการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีบทบาทระดับมาก ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมมีบทบาทระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของ

* นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ครอบครัวต่อเดือนพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ด้านการปรับปรุงแก้ไข และซ่อมเสริมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง และผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าผู้ปกครองที่อายุน้อยกว่า 30 ปี กับผู้ปกครองที่มีอายุ 41-50 ปี มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ปกครองที่อายุน้อยกว่า 30 ปี กับผู้ปกครองที่มีอายุ 31-40 ปี มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบาย ด้านการศึกษา ในด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบันโดยมีการจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งมุ่งในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 24) และจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษา ให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่ รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ในมาตรา 13 ได้กำหนดให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ โดยการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทาง

เศรษฐกิจและสังคม และเป็นกฎหมายฉบับปฏิรูปการศึกษาเพราะได้กำหนดหลักการสำคัญๆ ของการจัดการศึกษาไว้ในหลายเรื่องที่รัฐต้องจัดให้มีหรือต้องดำเนินการตั้งแต่กำหนดความมุ่งหมาย หลักการ สิทธิและหน้าที่ ระบบจัดการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหาร และการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทุกส่วนล้วนมีความสำคัญและมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ(สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา, 2544, หน้า 26-27)

นอกจากจะมีการปฏิรูปการศึกษาแล้วสิ่งสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาคือการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 มาตรา 22 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามพัฒนาศักยภาพดั่งนั้น กระบวนการเรียนการสอนจึงมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว โดยมีการปฏิรูปการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมของผู้เรียนให้เจริญออกมา โดยการสร้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมกระทำในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนทำหน้าที่ร่วมวางแผนในกิจกรรมที่เหมาะสมและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ตามความต้องการ ตามความสนใจ และเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมได้นั้นความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 10) วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เรียนรู้จากนามธรรมและความเข้าใจในบทเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาในความรู้ด้านกระบวนการทางคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่จำเป็นเนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นวิชาคีย์อย่างมีระบบมีระเบียบแบบแผนสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วน รอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์จึงเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับโรงเรียนของทุกประเทศทั่วโลก จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดทางคณิตศาสตร์ผ่านการแก้โจทย์ปัญหาที่มีโครงสร้างหลากหลายตั้งแต่ปัญหาที่ง่ายและยากขึ้นตามลำดับ (ปานทอง กุลนาถศิริ 15-11 : 2543; สสวท 2555 .ข 14 :3) ซึ่งการฝึกให้คิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบเป็นปัญหาในการเรียนการสอนซึ่งผ่านมา พบว่าแม้นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระเป็นอย่างดี แต่นักเรียนจำนวนไม่น้อยยังด้อยความสามารถเกี่ยวกับการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ หรืออ้างอิงเหตุผล การสื่อสารหรือนำเสนอแนวคิดทางคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาคณิตศาสตร์กับสถานการณ์ต่าง ๆ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปัญหาเหล่านี้ทำให้นักเรียนไม่สามารถนำความรู้คณิตศาสตร์ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน เนื่องด้วยการคิดเชื่อมโยงนามธรรมเป็นเรื่องที่ยากปัจจุบันมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาช่วยอธิบายนามธรรมในการจัดการเรียนการสอน และสังคมของความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีเปรียบได้เป็นการเรียนการสอนแบบไร้พรมแดน การสืบค้นข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูลในการเรียนจะต้องเป็นเรื่องที่ง่าย สะดวกและดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนอยากศึกษาค้นคว้า ปัจจุบันจึงมีการปรับการเรียนการสอนหลายอย่างเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองหรือจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล ผสมกับการทำงานเป็นกลุ่ม และปรับการสอน รวมทั้งการนำสื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนผ่านของความรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่มีที่สิ้นสุด ครูผู้สอนและผู้เรียนจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อก้าวทันเทคโนโลยีเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้แบบใหม่ (Education 4.0) โดยการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมิใช่เพียงแต่ได้รับความรู้ แต่ต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ จึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องพัฒนาศักยภาพ (ฉัฐพร เห็นเจริญเลิศ, ทศนีย์วรรณ ศรีประดิษฐ์และปิยพร นุรารักษ์, 2557, หน้า 4) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นในเรื่องนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยทันเทคโนโลยี (บุษยพรรณ พรหมวาที, 2558, หน้า 1)

ปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาและปฏิรูปการศึกษา โดยมีการดำเนินหลายด้าน เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นถ้าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาการเรียนรู้และศักยภาพของเด็กจะช่วยให้เด็กเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีสมรรถนะพร้อม เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ในการพัฒนาการเรียนรู้และศักยภาพของเด็กผู้ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ได้แก่ ครูและอาจารย์ที่เป็นผู้สอนผู้ถ่ายทอดความรู้และบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กที่สำคัญ โดยถือเป็นครูคนแรกคือพ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากพ่อแม่ผู้ปกครองมีเวลาใกล้ชิดกับเด็กมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ดังนั้นการที่ผู้ปกครองจะทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเพื่อให้เด็กนักเรียนมีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองจึงถือเป็นส่วนสำคัญ การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของพ่อแม่ผู้ปกครองต่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของเด็กถือเป็นสิ่งสำคัญ (วิลาวัลย์ สมรสุต, 2553, หน้า 3)

ปวีณา อ้นสุวรรณ (2544 อ้างใน วิลาวัลย์ สมรสุต, 2553, หน้า 4) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ของเด็กว่าการเรียนรู้ของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างแต่อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ด้านใหญ่ๆ คือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเด็กเอง ครอบครัว และ โรงเรียน ซึ่งปัจจัยทั้งสามด้านนี้เกี่ยวข้องกับวิธีการที่เด็กจะเรียนรู้ และ โอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน ปัญหาการเรียนถือเป็นปัญหาหลักของผู้ปกครอง พ่อแม่ทุกคนอยากให้ลูกเรียนดี เพราะการเรียนดีเป็นหนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและการมีชีวิตที่ดีในอนาคต แต่พ่อแม่หลายคนก็เหนื่อยกับการเรียนของลูก พ่อแม่ส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาเป็นเรื่องของครูกับ โรงเรียนเท่านั้น จึงยกบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของบุตรหลานให้กับ โรงเรียนทั้งหมด ผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องใด ซึ่งถือเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้ที่จริงพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ในการให้การศึกษแก่บุตรหลานของตนเพราะ “พ่อ แม่ คือครูที่ดีที่สุดในโลก” (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 1)

โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสมีจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 1,018 คน มีครูทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนจำนวน 47 คน รวมบุคลากรของโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 67 คน โรงเรียน

วัดปลูกศรัทธาถือเป็นโรงเรียนของชุมชนซึ่งมีบทบาทสำคัญในชุมชน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเจริญด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ทำให้ผู้ปกครองของนักเรียน มีทางเลือกหลากหลายในการจัดหาสิ่งที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเทคโนโลยี รวมถึงการปรับเปลี่ยนระบบของการศึกษา 4.0 โดยการจัดหาแหล่งการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ได้แก่ แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หนังสือหรือนิตยสารต่างๆ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นบุคคล ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ด้านศาสนา วัฒนธรรม อาชีพต่างๆ เป็นต้น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานที่เช่น ห้องสมุดสวนพระนคร ห้องสมุดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สนามบินสุวรรณภูมิ และวัดปลูกศรัทธา เป็นต้น ซึ่งเป็นสื่อและเทคโนโลยีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ได้อย่างดีและทันสมัยทันเทคโนโลยี แต่เนื่องจากเด็กนักเรียนมีพื้นฐานในการรับข้อมูลที่ต่างกันและเวลาส่วนใหญ่ของนักเรียนจะอยู่ที่บ้าน การจะส่งเสริมและทบทวนการเรียนการสอนของแต่ละวันต้องมีความร่วมมือที่ดีจากพ่อแม่ผู้ปกครองในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง

ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา สำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองในการส่งเสริม และมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุตรหลานให้มีการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้นเพื่อก้าวทันการเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการการเรียนการสอนแบบใหม่ ที่เรียนว่ายุคการศึกษา ระบบ 4.0 ที่กำลังใกล้เข้ามา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ปกครองที่มีสถานภาพต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร แตกต่าง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 202 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ของครอบครัวต่อเดือน

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน 6 ด้าน คือ ด้านการเอาใจใส่ติดตามผลการเรียน ด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม ด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการสร้าง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดโครงร่างแบบสอบถามและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามตามประเด็นที่สำคัญของความมุ่งหมายที่ต้องการวัด
2. นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างข้อคำถาม
3. สร้างเครื่องมือวัดตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ตลอดจนนิยามศัพท์เป็นกรอบกำหนด
4. นำเครื่องมือวัดที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมตามนิยามของตัวแปร และความเหมาะสมของภาษาพร้อมวิพากษ์ปรับแก้ข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมและจัดพิมพ์เป็นแบบวัด
5. นำเครื่องมือวัดที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าตรงนัยความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดค่า IOC แต่ละข้อต้องมากกว่า 0.5 ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้วได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 จำนวน 46 ข้อและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำเครื่องมือวัดที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อตรวจคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า α รวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 แล้วนำแบบสอบถามไปปรับปรุงและแจกจ่ายกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาวิจัยต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษายาทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและมีบทบาทระดับมาก ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริมมีบทบาทระดับน้อย

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มี เพศ อายุ อาชีพ

ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนของครอบครัว ต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ด้านการปรับปรุงแก้ไข และซ่อมเสริมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง และ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ในด้านการจัดหา อุปกรณ์การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเกือบทุกด้านมีผลอยู่ในระดับปานกลางโดยมี ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีบทบาทระดับมาก ส่วนด้านที่มีเฉลี่ยนต่ำสุดคือ ด้านการปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม มีบทบาทในระดับปานกลาง เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สายใยความรักความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เป็นความสัมพันธ์ ที่ลึกซึ้ง เป็นพลังยิ่งใหญ่ ที่ช่วยผลักดันในการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้ ด้าน การศึกษา ยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม อันจะ ช่วยให้มีความก้าวหน้าของชีวิตต่อไปในอนาคต (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน อ้างถึงใน วิลาวัณย์ เสมรสุต, 2553, หน้า 8) ปริญญา เรื่องทิพย์ (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของครอบครัวมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ มินค์และแอนเดอร์สัน (Minke and Anderson, 2005) กล่าวว่า ผู้ปกครองมีส่วนในการช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้นตามกระบวนการและผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อ ทักษะ เพื่อให้ประสบความสำเร็จที่สนับสนุนผลของความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียน เป็นการให้เด็กได้รับโอกาสในการพัฒนาด้านทักษะดียิ่งขึ้น กัลยาภรณ์ ศิริวรประสาธ (2555) กล่าวว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จได้จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านอย่างเหมาะสม โดย ผู้ปกครองจะต้องแบ่งเวลาให้แก่ผู้เรียน หาวิธีดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ด้วยวิธีแรงจูงใจ ดังนั้นผู้ปกครองควรตระหนักในบทบาทในการสนับสนุนและการเสริมกำลังใจ ให้กับเด็ก สร้างแรงจูงใจ เสริมแรงด้วยคำพูดหรือสิ่งของเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี

ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการ
ส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ พ.ศ.2545 ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษา โดยสนับสนุนให้ผู้ปกครองทุกคนได้เข้าร่วมในกิจกรรมของทางโรงเรียนมากที่สุด และ
ได้ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองทั้งเพศหญิงและเพศชายอย่างเท่าเทียมกัน

2.2 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ในภาพรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นของโรงเรียนวัดปลุกศรีทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีบทบาทใน
การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดปลุกศรีทธา เขตลาดกระบัง
กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ด้านการจัดหา
อุปกรณ์การเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ
สมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ (อภิญา เวชชชัย อ้างถึงใน วิชาวัฒน์ เสมรสุต. 2553, หน้า
49) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอายุไม่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมแสดงว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญ
ต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยไม่คำนึงถึงอายุ เพราะการศึกษา
เป็นการให้ความสำคัญในประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

2.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการ
ส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พบว่าในภาพรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นของโรงเรียนวัดปลุกศรีทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกันมีบทบาทใน
การส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ สวาท อ่อนเกตพล (2550) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมใน
การรับรู้ด้านการจัดกิจกรรมของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน พบว่าในภาพรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวณิชย์ เสมรสุต (2553) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่แตกต่างกัน ในภาพรวม ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดปลูกศรัทธา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้ต่อเดือนของครอบครัวที่ต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษณีย์ บุญชมภู (2550) พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และรายได้ 5,000 บาทขึ้นไปต่อเดือนมีพฤติกรรมการส่งเสริม การเรียนรู้นอกชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

การปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2544). *108 ปัญหาปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.

_____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : พรินทวอน กราฟฟิค.

กัลยาภรณ์ ศิริวรประสาท. (2555). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 (ช่วงชั้นที่ 2) โรงเรียนบ้านตลาด (ค่านายครุราษฎร์รังสรรค์)*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). *ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต ศตวรรษที่ 26*. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุรุสภา.

_____. (2544). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.

ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ, ทศนีย์วรรณ ศรีประดิษฐ์ และปิยพร นุราภิรักษ์. (2557). *รายงานผลการเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้ : การศึกษา ระบบ 4.0 (New Frontier of learning : Education 4.0)*. กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้.

บุษยพรรณ พรหมวาที. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.

ปริญญา เรืองทิพย์. (2550). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชกิจจานุเบกษา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

วิลาวัณย์ เสมรสุต. (2553). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

โรงเรียนเทศบาลบ้านศรีตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. (2546). คู่มือวัดผลประเมินผล คณิตศาสตร์.

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สวาท อ่อนเกตุพล. (2550). การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองนักเรียนใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อุษณีย์ บุญชมพู่. (2550). การศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของ

นักเรียนในระดับชั้นช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) โรงเรียนเฟื่องฟ้า

วิทยา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

Minke, K.M. and Anderson, K.J. (2005). *Family-school collaboration and positive behavior support*. Journal of positive behavior Interventions, 7(3), 181-185.